

**LEGEZKOTASUN-TXOSTENA, EUSKAL ESTATISTIKA
ERAKUNDEAREN ETA URRETXUKO UDALAREN ARTEKO
LANKIDETZA-HITZARMENAREN ZIRRIBORROARI BURUZKOA.
LANKIDETZA HITZARMENAREN HELBURUA DA UDALAREN
ERABAKIAK HARTZEAN DATU ESTATISTIKOAK ERABILTZEKO ETA
DATU HAUEK BISTARAZTZeko ERAKUNDE BIEN ELKARLANA
SUSTATZEA.**

10/2023 LT - LGAKZ
NBNC_CCO_235/23_46

I. AURREKARIAK

Euskal Estatistika Erakundeak (aurrerantzean, Eustat) goiburuan adierazitako hitzarmen-proiektuari buruzko legezkotasun-txostena emateko eskatu du.

Txostenaren eskaerarekin batera, dokumentazio hau aurkeztu da:

- Eustaten eta Urretxuko Udalaren arteko hitzarmen-proposamena, udal-erabakiak hartzean eta bistaratzeko datu estatistikoak erabiltzeko.
- Eustateko zuzendari nagusiak sinatutako justifikazio-memoria eta memoria ekonomikoa.
- Eustateko Aholkularitza Juridikoak emandako txosten juridikoa,.
- Eusko Jaurlaritzaren Kontseiluaren akordio-proposamenaren zirriborroa, aipatutako hitzarmena izenpetzeko baimena emateko duena.

Txosten hau egin da Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridikoa Antolatzeko ekainaren 2ko 7/2016 Legearen 5.1.b) artikuluan eta Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridikoaren apirilaren 25eko 144/2017 Dekretuaren 13.1 artikuluan xedatutakoaren arabera (aurrerantzean, 144/2017 Dekretua). Bi artikuluek lotuta daude Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazio sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen Lehendakariaren irailaren 6ko 18/2020 Dekretuaren 7.1 i) artikuluekin eta Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta

funtzionala ezartzen duen urtarrilaren 19ko 8/2021 Dekretuaren 14.1.a) artikuluekin.

II. IZAPIDETZEA

Lehenik eta behin, adierazi behar da 144/2017 Dekretuaren 13.1.b) artikulua jasotzen dituela Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridiko Nagusiaren nahitaezko legezketasun-txostena behar duten gaiak:

13. artikulua.– Legezketasunari buruzko txostenak egitea Eusko Jaurlaritzak izenpetutako

hitzarmenak edo erabakiak onartzeko prozeduren barruan.

1.– Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridiko Nagusiari dagokio nahitaezko legezketasun-txostena egitea hitzarmen-proiektuak direnean, dirulaguntzetakoak barne, baldin eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak eta haren organismo autonomoek edo erakunde instituzionalek izenpetu behar badituzte beste hauekin:

..

b) Beste administrazio publiko batzuk eta horiei lotuta edo horien mende dauden zuzenbide publikoko erakundeak..

Kasu honetan, Euskal Autonomia Erkidegoko erakunde publiko batek eta toki-administrazio batek sinatu beharreko hitzarmena denez, Eusko Jaurlaritzari dagokio hitzarmena sinatzeko onarpena ematea, 144/2017 Dekretuaren 55.1 b) artikuluan ezarritakoaren arabera.

Era berean, 144/2017 Dekretuaren 57.1 artikulua adierazten duenez, Eusko Jaurlaritzak aldeztu aurretik onartu edo berretsi behar dituen hitzarmenak organo horren aurrean gaiak izapidetzeko ezarritako arauen arabera izapidetuko dira, eta espediente osoa igorri beharko da. Ondorioz, Jaurlaritzaren Kontseiluaren erabaki-proposamena bera dago espedientean, hitzarmena izenpetzeko baimena ematen duena.

Azkenik, aztertutako hitzarmenak Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren nahitaezko txostena behar du. Izan ere, hitzarmen honek Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Nagusiarentzako betebeharrak sortzen dituelako, urriaren 19ko 2/2017 Legegintzako Dekretuaren artikulua bakarraren bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko Legearen testu bateginaren 21.2 artikuluan ezarritakoaren arabera (2/2017

Legegintzako Dekretua, kontrol ekonomiko-fiskalaren xedea eta aplikazio-eremua arautzen dituena):

Lege honen ondorioetarako, jarduera ekonomikotzat joko dira ekintza administratibo guztiak, bai eta fondoan eta baloreen mugimenduan edo EAeko Ogasun Nagusian eskubideak eta betebeharrak sor ditzaketen garrantzia ekonomikoko gertaerak eta eragiketak ere.

III. LEGEZKOTASUNAREN AZTERKETA

1.- Justifikazioaren xedea.

Justifikazio-memoriak dioen bezala, egin asmo den hitzarmenaren xedea da Urretxuko Udalarekin kontzeptu-proba bat egitea, aginte-taula estrategiko batzuk egiteko, udalaren beraren barneko eta Eustaten informazioarekin, bistaratze-tresnen bidez, udalek etorkizunean datuetan oinarritutako kudeaketan datuak erabiltzeko estatistika-iturri ofizialak erabil ditzaten.

Era berean, aipatutako memorian adierazten denez, proba hori udalek datuetan oinarritutako kudeaketa ereduan datuak erabiltzerakoan estatistika-iturri ofizialak erabiltzeko laborategi bat izan daiteke, eta horregatik egikaritu nahi dute lankidetzaz.

2.- Esku hartzen duten administrazio publikoen izaera eta eskumen-gaikuntza.

Lankidetzaz-hitzarmenaren araubidea Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legean (aurrerantzean, SPAJL) jasotzen da, Atariko Tituluaren VI. Kapituluaren Baita Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen II tituluaren IV kapituluaren Zehazki txosten honen begirada pean jartzen den hitzarmena SPAJLren 47.2.a) artikuluan jasotako hitzarmenaren artean kokatu genezake. Artikulu honek honelaxe dio:

2. Administrazio publikoek, haiei lotutako edo haien mendeko organismo publikoek eta zuzenbide publikoko entitateek eta unibertsitate publikoek

sinatzen dituzten hitzarmenak honako mota hauetariko batekoak izango dira:

a) Administrazio publiko biren edo gehiagoren artean sinatutako administrazio arteko hitzarmenak, edo administrazio publiko diferenteei lotutako edo haien mendeko organismo publiko edo zuzenbide publikoko entitate biren edo gehiagoren artean sinatutakoak.

Hitzarmen horien barnean bildu ahalko da beste administrazio publiko baten edo lotutako edo mendeko organismo publiko edo zuzenbide publikoko entitate baten bitarteko, zerbitzu eta baliabideak erabiltzea, eskumen propioak edo delegatuak baliatzeko

Hitzarmen honetan jasotako obligazioei begiratuz gero, hauek Sektore Publikoko Kontratuen azaroaren 8ko 9/2017 Legearen (aurrerantzean, SPKL) 6.1 artikuluan xedatutakoaren arabera, SPKLAN ezarritakotik kanpo daudela esan genezake.

SPKLren 4. artikulua arabera, atal honetan aipatutako harreman juridikoak, negozioak eta kontratuak lege honen eremutik kanpo geratzen dira, eta beren arau berezien arabera arautuko dira, eta lege honetako printzipioak aplikatuko dira sor daitezkeen zalantzak eta hutsuneak ebazteko.

Horri dagokionez, Eustateko Aholkularitza Juridikoaren txostenak sakon aztertu du hitzarmen hau Sektore Publikoko Kontratuen Legetik kanpo uztea eta, beraz, beharrezkoak ez diren errepikapenak saihesteko, dokumentu horretan gai horri buruz azaldutakoa gure egiten dugu.

Bestalde, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 86.1 artikulua xedatzen duenez, administrazio publikoek akordioak, itunak, hitzarmenak edo kontratuak egin ahal izango dituzte zuzenbide publikoko zein pribatuko pertsonekin, betiere ordenamendu juridikoaren aurkakoak ez badira, transakziorik egin ezin dezaketen gaien buruzkoak ez badira eta esleituta duten interes publikoari erantzuten badiote, hura arautzen duen xedapenak aurreikusten dituen irismenarekin, ondorioekin eta araubide juridiko espezifikoarekin.

Esku hartzen duten administrazioek dituzten eskumenak behar bezala azaldu eta hitzarmen-proiektua sinatzeko duten gaitasunaren berri ematen da hitzarmenaren azalpen-zatian. Halaber, Eustaten txosten juridikoak zehatz-mehatz azaltzen ditu hitzarmenaren sinaduran parte hartzen duten administrazioen eta haien ordezkarien eskumena eta legitimazioa.

Hala, eskumenenari dagokienez, Espainiako Konstituzioaren 149.1.31 artikuluan xedatutakoaren arabera, Estatuak eskumen eskusiboa du estatu-helburuetarako estatistikaren arloan, eta Euskal Autonomia Erkidegoari dagokio bere helburu eta eskumenetarako estatistikaren arloko eskumen eskusiboa, Autonomia Estatutuaren 10.37 artikulua arabera.

Eskumen hori baliatuz, Euskal Autonomia Erkidegoko Estatistikari buruzko apirilaren 23ko 4/1986 Legeak 18.1 artikuluan honakoa ezartzen du: *“estatistika ofizialei dagozkien emaitzak, aurreko artikuluan xedatutakoaren arabera, publikoak izango dira beti, eta edozein interesdunek eskatu eta lortu ahal izango ditu bere datuak”* Eustaten eskumena izango da lortzen diren estatistika-emaitzak argitaratzea eta zabaltzea, lege beraren 29.a) artikulua esanetan.

Eta, bestalde, Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 25.1 artikulua ezartzen duenez, Udalak, bere interesak kudeatzeko eta bere eskumenen esparruan, auzo-komunitatearen beharrak eta nahiak betetzen lagunduko duten jarduerak sustatu eta zerbitzu publikoak eman ditzake, artikulua horretan aurreikusitako baldintzetan. Era berean, lege horren 57.1 artikulua adierazten duenez, toki-administrazioaren eta Estatu eta autonomia-erkidegoetako administrazioen arteko lankidetzak ekonomikoa, teknikoa eta administratiboa, toki-zerbitzuetan zein guztien intereseko gaitan, borondatez garatuko da, legeetan aurreikusitako moduan eta baldintzetan, eta, nolahi ere, sinatzen dituzten partzuergoen edo administrazio-hitzarmenen bidez ere gauzatu ahal izango da. Zentzu berean apirilaren 7ko 2/2016 Legeak, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoak, 17. artikulua ezarritako eskumenekin bateragarria da honako hitzarmen hau.

Beraz, azaldutakoa oinarri hartuta, esan daiteke hitzarmen honen bidez erakundeen arteko lankidetzan oinarritutako eta helburu komunak lortzeko elkarlanerako tresna bat arautzen dela.

3.- Hitzarmenaren araubide juridikoa.

Hitzarmenaren edukia aztertu aurretik, haren araubide juridikoa arautzen duten lege-xedapenak aipatu behar ditugu.

SPAJLren 47. artikulua hitzarmenaren definizioa eta motak jasotzen ditu. Manu horrek zehazten duenaren arabera, hitzarmenak dira ondorio juridikoak dituzten akordioak, administrazio publikoek, haiei lotutako edo haien mendeko organismo publikoek eta zuzenbide publikoko entitateek edo unibertsitate publikoek beren artean edo zuzenbide pribatuko subjektuekin egiten dituztenak, helburu komun baterako.

Gaineratu behar da hitzarmenen xedea ezingo dela izan kontratuen berezko prestazioak ematea; izan ere, kasu horretan, hitzarmenen izaera eta araubide juridikoa sektore publikoko kontratuen legerian aurreikusitakoaren arabera izango dira. Kasu honetan esan dezakegu kontratuen arauetatik kanpoko harremana dela hitzartutakoa.

Era berean, artikuluko bereko 2.a) atalako administrazio arteko hitzarmenak honela izendatzen ditu: *“Administrazio publiko biren edo gehiagoren artean sinatutako administrazio arteko hitzarmenak, edo administrazio publiko diferenteei lotutako edo haien mendeko organismo publiko edo zuzenbide publikoko entitate biren edo gehiagoren artean sinatutakoak. Hitzarmen horien barnean bildu ahalko da beste administrazio publiko baten edo lotutako edo mendeko organismo publiko edo zuzenbide publikoko entitate baten bitarteko, zerbitzu eta baliabideak erabiltzea, eskumen propioak edo delegatuak baliatzeko.”*

Hitzarmenak baliozkoak izateko baldintzei dagokienez, SPAJLren 48.3 artikuluan adierazten da *“Hitzarmenak sinatuz kudeaketa publikoaren efizientzia hobetu behar da, bitarteko eta zerbitzu publikoen baterako erabilera erraztu, erabilgarritasun publikoko jarduerak egin daitezela lagundu, eta aurrekontu-egonkortasunerako eta finantza jasangarritasunerako legeria bete.”*

Azkenik, SPAJLren 49. artikuluko honela arautzen du hitzarmenen edukia:

Aurreko artikuluko 1. zenbakian aipatzen diren hitzarmenek barnean hartu behar dituzte gai hauek, gutxienez:

- a) Hitzarmena sinatzen duten subjektuak, eta alderdietako bakoitzak zer gaitasun juridikorekin jarduten duen.*
- b) Zer eskumenetan oinarritzen den administrazio publikoaren, hari lotutako edo haren mendeko organismo publikoen eta zuzenbide publikoko entitateen edo unibertsitate publikoen jarduketak.*
- c) Hitzarmenaren xedea eta subjektu bakoitzak hura betetzeko egin beharreko jarduketak, lortutako emaitzen titulartasuna azalduta, hala badagokio.*
- d) Alderdietako bakoitzak bere gain hartutako betebeharrak eta konpromiso ekonomikoak, halakorik badago; haien urtekako denbora-banaketa adierazi behar da, bai eta dagokion aurrekontuari zehazki egotziko zaiona ere, aurrekontu-legeriak xedatu duenaren arabera.*
- e) Alderdietako bakoitzak bere gain hartutako betebeharrak eta konpromisoen ez betetzeari aplikatu beharreko ondorioak, eta, hala badagokio, ez betetzeak ondoriozta daitezkeen kalte-ordaina zehazteko irizpideak.*

f) Jarraipen, zaintza eta kontrolerako mekanismoak, hitzarmenaren betearazpenari eta sinatzaileek beren gain hartutako konpromisoerik aplikatzekoak. Mekanismo horrek ebatziko ditu hitzarmenak direla eta planteatu daitezkeen interpretazio- eta betetze-arazoak.

g) Hitzarmena aldatzeko araubidea. Arau espresurik ez badago, sinatzaileen ahobatezko erabakia beharko da hitzarmenaren edukia aldatzeko.

h) Hitzarmenaren indarraldia, honako erregelak hartuta:

1.a Hitzarmenak iraunaldi zehaztua izan beharko du, gehienez ere lau urtekoa, non eta epe luzeagoa aurreikusten ez denean arau bidez.

2.a Aurreko zenbakian aurreikusitako epea amaitu aurretik edozein unetan, hitzarmenaren sinatzaileek aho batez erabaki ahalko dute hitzarmena luzatzea, gehienez beste lau urterako, edo hitzarmena azkentzea.

Eustateko aholkularitza juridikoaren txostenak behar bezala aztertzen du nola hitzarmen-proiektuaren edukia 40/2015 Legearen 49. artikulura egokitzen den.

Ilido horretan, gogoratu behar da Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legeak kontuan hartu beharreko zenbait betebeharrak ezartzen dituela 33. artikuluan. Artikulu horrek honakohau dio:

33. artikulua. Lankidetzak-hitzarmenak.

1.– *Autonomia Erkidegoko Administrazio orokorrak elkarlanerako hitzarmenak sinatu ahal izango ditu gainerako administrazio publikoekin, nork bere eskumen-esparruan jokatu. Hala ere, Gobernu Kontseiluak baimendu edo onartu beharko ditu.*

2.– *Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio instituzionaleko entitateek ere sinatu ahal izango dituzte artikulua honetan aipatzen diren elkarlanerako hitzarmenak beste administrazio publikoekin. Halakoetan, entitateei dagokien araubide juridikoaren arabera jokatu beharko dute. Hitzarmena sinatzeko arrazoen eta hitzarmenean ezartzen diren ebaluazio-adierazleen eta -irizpideen publikotasun aktiboa egin beharko da beti.*

3.– *Protokolo orokorra esango zaio hitzarmenari bere helburua hauetakoren bat denean: orientazio-jarraibideak ezartzea administrazio publiko bakoitzak jakiteko nola jokatu behar duen guztientzat interesgarriak diren gaietan edo esparru orokorra eta metodologia finkatzea eskumen-arlo partekatutako batean edo bataren eta bestearen intereseko gai batean lankidetzan jarduteko.*

4.– Hitzarmen-agiriek honako hauek zehaztu beharko dituzte, hala dagokionean:

- a) Zer organok sinatzen duten hitzarmena, eta zein gaitasun juridikoz diharduen alderdi bakoitzak.
- b) Zein den administrazio bakoitzaren eskumena.
- c) Nola finantzatzen den hitzarmena.
- d) Zer jarduketa adostu diren.
- e) Organizazio pertsonifikaturik behar den ala ez hitzarmena kudeatzeko.
- f) Zein den hitzarmenaren indarraldia, eta aukerarik badagoen hura luzatzeko; aukerarik badago, zein den hitzarmena luzatzeko araubidea.
- g) Hitzarmena azkentzea indarraldiaren amaiera ez den arrazoi bat dela kausa eta, azkenduz gero, indarrean dauden jarduketak ebazteko modua.

5.– Hitzarmen horietan, hitzarmena zaintzeko eta kontrolatzeko organo mistoak sortu ahal izango dira elkarlanerako hitzarmenak interpretatzerakoan eta betetzerakoan azal daitezkeen arazoak ebazteko.

6.– Indarrean dagoen hitzarmenen erregistroan eta hitzarmenetan parte hartzen duten organoen web-orrietan argitaratuko dira elkarlanerako hitzarmenak, iraunkortasunez eta irisgarri, horien berri emateko.

4.- Hitzarmena sinatzeko prozedura.

Txostenaren II. atalean aurreratu dugun bezala, autonomia-erkidegoko legerian hitzarmenen eta protokolo orokorren araubide juridikoari dagokionez, Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridikoa arautzen duen apirilaren 25eko 144/2017 Dekretuaren 54. artikulua eta hurrengoek arautzen dituzte hitzarmenak sinatzeko prozedura eta jarraitu beharreko pausuak, hala nola: eskumen- eta izapidetze-alderdiak, hitzarmenaren negoziazioa eta ondorengo faseak, egon litezkeen akatsen zuzenketa, hitzarmenaren sinadura, indarrean jartzea eta argitaratzea. Esan dezakegu aipatutako arau hauak kontuan hartu direla oro har, eta txosten honen ondoren jarraitu beharreko izapideak ere bertan daudela jasota.

Hitzarmena sinatzeko ahalmenari dagokionez, Zerbitzu Juridikoa arautzen duen 144/2017 Dekretuaren 62. artikulua arabera, Lehendakaria da Autonomia Erkidegoaren izenean adostasuna eta hitzarmenak sinatzeko ahalmena duen agintaria, baina Eusko Jaurlaritzak berariaz eman diezaiokie ahalmena beste agintaritzari bati. Beraz, Euskal Autonomia Erkidegoaren izenean adostasuna adierazteko eta hitzarmenak sinatzeko eskumena Lehendakariarena denez, Eusko Jaurlaritzak berariazko ahalmena eman beharko dio Eustateko zuzendari nagusiari hitzarmena sinatu ahal izateko. Hitzarmenarekin batera bidali den akordio proposamenean horrela dago aurreikusita, baita hitzarmenaren zirriborroan ere.

5.- Edukiaren azterketa.

Hitzarmen horrek azalpen-zati bat eta zortzi klausula ditu, arestian adierazitako helburuarekin bat datozenak, eta hauetan ez dago legezketasunaren ikuspegitik garrantzitsua izan litekeen inolako ohartarazpen nabarmenik.

Proposatutako testuaren edukia bera aztertzeko, eta alferrikako errepikapenak saihesteko, Eustaten txosten juridikoan esandakoa berresten dugu.

Aurretik aipatutakoa kontuan hartuz, hitzarmenaren edukari erreparatuta eta espedientean dagoen justifikazio-memoria kontuan hartuta, Eustatek datu estatistikoak transmititzean, Udalak tresna informatikoak erabiltzean bezala, datu pertsonalak eskuratzeko aukerarik ez dagoela eta mota horretako datuak transmitituko ez direla susmatzen da. Baina kontuan izan behar da, datu pertsonalak transmititzeko aukera edo hauek erabiltzeko aukerarik egongo balitz, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2016ko apirilaren 27ko 2016/679 (EB) Erregelamenduan (Datu pertsonalen tratamenduari dagokionez pertsona fisikoen babesari eta datu horien zirkulazio askeari buruzko arauak ezartzen dituen) eta Datu Pertsonalak Babesteari eta Eskubide Digitalak Bermatzeari buruzko abenduaren 5eko 3/2018 Lege Organikoan ezarritako betebeharrak bete beharko liratekeela.

IV. ONDORIOA

Indarrean dagoen ordenamendu juridikoarekin bat datorrela iritzita, aldeko txostena ematen diogu Eustatek eta Urretxuko Udalak, udal-erabakiak hartzean datu estatistikoak erabiltzeko eta hauek bistaratzeko egindako hitzarmen-proposamenari.

Hau da nire txostena, eta zuzenbidean hobeto oinarritutako beste edozeinen mende jartzen dut, Gasteizen, 2023ko urtarrilaren 30ean.

